

ΠΡΟΤΥΠΟ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

Ερευνητική Εργασία: Β2

Σχολικό έτος 2014-15

Α' Τετράμηνο

**ΘΕΜΑ: «Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και
επαγγελματική αποκατάσταση**

ΥΠΟΘΕΜΑ

**ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΣΤΗΝ
ΕΛΛΑΔΑ**

Ερευνητικό Υποερώτημα: «Πως το φαινόμενο της ανεργίας επηρεάζει τους νέους στην επιλογή επαγγέλματος»

ΜΕΛΗ ΟΜΑΔΑΣ

1	ΚΑΡΑΧΑΛΙΟΣ Ι.
2	ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ Ι.
3	ΤΣΑΓΚΑΡΑΚΗΣ Α
4	ΤΣΟΝΑΚΑΣ Β.

Περιεχόμενα

ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ:.....	4
Η ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	4
Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ	5
ΑΝΕΡΓΙΑ ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ	5
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΠΟΙΚΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ	6
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ	7
ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ	7
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	9

ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ:

Ένα από τα σημαντικότερα οικονομικά προβλήματα ενός κράτους, το οποίο έχει βαθύτερες κοινωνικές προεκτάσεις, είναι το φαινόμενο της ανεργίας. Έτσι, ίσως το σημαντικότερο πρόβλημα που πρέπει να αντιμετωπίσει ο άνθρωπος σήμερα είναι η επαγγελματική του αποκατάσταση. Η ανεργία αναγνωρίζεται ότι υπάρχει, όταν η προσφορά εργασίας υπερβαίνει τη ζήτηση. Όταν δηλαδή, ο αριθμός των ατόμων που ζητούν εργασία είναι μεγαλύτερος από τις κενές θέσεις εργασίας που προσφέρονται, με συνέπεια να καταλήγουν σε χαμηλότερο εισόδημα από αυτό που θα προσφερόταν σε συνθήκες πλήρους απασχόλησης. Όταν όμως η ζήτηση υπερβαίνει της προσφοράς, δημιουργούνται συνθήκες υπεραπασχόλησης.

Τα πραγματικά προβλήματα της ανεργίας παρουσιάζονται, από την αδυναμία της οικονομίας να εξασφαλίζει απασχόληση στο σύνολο του εργατικού δυναμικού παρόλο που αυτό είναι πρόθυμο να εργαστεί. Παράλληλα, οι πολιτικές αντιμετώπισης της ανεργίας είναι διαφορετικές ανάλογα με τη διάγνωση των κύριων αιτιών της κατά τη σύγχρονη περίοδο. Έχει υιοθετηθεί μία μεγάλη ποικιλία πολιτικών απασχόλησης, προκειμένου να καταπολεμήσουν το φαινόμενο της ανεργίας και να αυξήσουν την απασχόληση. Ανάμεσα στις πολιτικές αυτές, προεξάρχουσα θέση κατέχουν οι λεγόμενες Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης και μετέπειτα οι Παθητικές Πολιτικές Απασχόλησης. Η ανεργία είναι ίσως το σημαντικότερο δομικό πρόβλημα των οικονομιών των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Ελλάδα, ενώ πριν λίγα χρόνια βρισκόταν κάτω από το ευρωπαϊκό μέσο όρο, έχει πλέον έναν από τους υψηλότερους δείκτες ανεργίας στην Ευρώπη, δυστυχώς με έναν υψηλό δείκτη μακροχρόνιας ανεργίας, που είναι δύσκολο να καταπολεμηθεί.

Η ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η αγορά εργασίας, είναι ένας θεσμός ιστορικά καθορισμένος. Η διαδικασία συγκρότησης της αγοράς εργασίας είναι μία μακροχρόνια και οδυνηρή διαδικασία. Η αγορά εργασίας ορθώνεται πάνω στα συντρίμια παλαιότερων μορφών απασχόλησης και παραγωγής και έτσι βρίσκεται στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος των οικονομολόγων ήδη από το 18ο αιώνα, όταν η μισθωτή απασχόληση κυριαρχεί στην παραγωγική διαδικασία και η αγορά εργασίας εμπεδώνεται ως κοινωνικός θεσμός.

Στη διάρκεια της δεκαετίας του '90 έγιναν σημαντικές διαρθρωτικές αλλαγές στην Ελληνική οικονομία οι οποίες επηρέασαν σε σημαντικό βαθμό τις εξελίξεις στην αγορά εργασίας. που αφορούν στο χρόνο και στην οργάνωση της εργασίας, από το καθεστώς και την κατάσταση των εργασιακών σχέσεων που άμεσα ή έμμεσα επηρεάζει τις εξελίξεις στην αγορά εργασίας, δημιουργώντας έτσι κάποιους παράγοντες που συμβάλλουν στην εξέλιξη της όπως είναι :

- ο η εφαρμογή προγραμμάτων για την προώθηση της απασχόλησης
- ο η δια βίου μάθηση
- ο η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας
- ο η ισότητα των φύλων
- ο το εκπαιδευτικό επίπεδο του εργατικού δυναμικού
- ο η αυξανόμενη συμμετοχή γυναικών στο εργατικό δυναμικό
- ο η απασχόληση (πολλές φορές παράνομη) μεγάλου αριθμού οικονομικών μεταναστών

Η αγορά εργασίας συνδέεται ταχύτατα με τις ευρύτερες οικονομικές διαδικασίες και η λειτουργία της επιδρά στους ανθρώπους περισσότερο από οποιαδήποτε άλλη αγορά. Έτσι, οι δυσμενείς εξελίξεις στην αγορά εργασίας, που έλαβαν χώρα κατά τις τελευταίες κυρίως δεκαετίες, δυσχεραίνουν περαιτέρω όχι μόνο τη θέση των μη προνομιούχων ομάδων αλλά και ολόένα ευρύτερων τμημάτων του πληθυσμού καθιστώντας τα ζητήματα των αγορών εργασίας περισσότερο επίκαιρα και καθοριστικά.

Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

Εξετάζοντας την ιστορική εξέλιξη της ανεργίας καθώς και την πορεία της το φαινόμενο της έγινε πιο έντονο στη βιομηχανική εποχή και το καπιταλιστικό σύστημα με τις αντιφάσεις που το συνοδεύουν. Κατά την περίοδο μεταξύ Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου και αρχών δεκαετίας του 1970 ανεργία και πληθωρισμός έκαναν κοινή την εμφάνιση τους γεγονός που προκάλεσε πολλές δυσκολίες στον τρόπο αντιμετώπισης της πρώτης. Η ανεργία αυξήθηκε σε τρεις φάσεις: μετά την πρώτη πετρελαϊκή κρίση του 1972-73, μετά τη δεύτερη πετρελαϊκή κρίση του 1979-80 και μετά την απότομη κάλυψη της ζήτησης του 1990-92. Οι νέες εξελίξεις που προέκυψαν κυρίως από τη συμμετοχή της χώρας στην ΟΝΕ τον Ιανουάριο του 2001, συνέβαλαν σημαντικά στην αύξηση της ανεργίας.

Είναι προφανές ότι δεν λήφθηκαν τα κατάλληλα μέτρα που θα συντόνιζαν ταυτόχρονα και τις πολιτικές που θα έπρεπε να ακολουθηθούν για την εκπλήρωση των κριτηρίων της συνθήκης του «Μάαστριχτ», και δεν θα είχαν δυσμενείς συνέπειες όπως είναι η αύξηση της ανεργίας. Στην Ελλάδα ο αριθμός των ανέργων οριζόταν το 1996 στο 10,3 %, μετά από μία δεκαετία (2006) το ποσοστό μειώνεται φτάνοντας στο 8,6 % και το Νοέμβριο του 2011 το ποσοστό ανεργίας εκτοξεύεται στο 20,9 %. Λαμβάνοντας υπόψη κατά καιρούς δημοσιευμένες μελέτες της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας, του Εθνικού Παρατηρητηρίου Απασχόλησης, του ΟΑΕΔ, του Υπουργείου Εργασίας και άλλων φορέων καθώς και διαφόρων ερευνητών μπορεί κανείς να συμπεράνει ότι η διάρθρωση της απασχόλησης και το πρόβλημα της ανεργίας στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια αναδείχθηκαν ως κεντρικά ζητήματα της εφαρμοζόμενης πολιτικής.

Τέλος, αναφορικά με τη δεκαετία που διανύουμε το φαινόμενο της ανεργίας ενώ είχε παρουσιάσει μια ανεπαισθητη βελτίωση, ωστόσο τα ποσοστά ανεργίας παραμένουν σε πολύ υψηλά επίπεδα.

ΑΝΕΡΓΙΑ ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

Η ανεργία είναι ένα φαινόμενο που μαστίζει την κοινωνία μας όλο και περισσότερο. Πλήττονται όλες οι ηλικίες από αυτήν. Εδώ εμείς θα μιλήσουμε για τους νέους απόφοιτους, που περνάνε από αυτό το βήμα αυτό, ούτος η άλλως. Οι ψυχολογικές επιπτώσεις της ανεργίας σε έναν νέο που έχει διάθεση να εργαστεί, αλλά δεν του δίνεται η δυνατότητα, μπορεί να είναι πολύ οδυνηρές και καθορίστηκες για το υπόλοιπο της ζωής του. Οι πιο πολλοί νέοι κοπιάζουν να μορφωθούν για να πάρουν ένα πτυχίο, που θα τους προσφέρει καλύτερη ποιότητα ζωής. Όταν όμως βγαίνουν στην αγορά εργασίας αντιλαμβάνονται ότι ο κόπος τους δεν ανταμείβεται.

Ο εφιάλτης της ανεργίας και κατά συνέπεια της φτώχειας στοιχειώνει τους εργαζόμενους σε κάθε γωνιά της Γης. Τα χρέη τους πολλαπλασιάζονται και τα εισοδήματά τους συρρικνώνονται εάν δεν εξαφανίζονται εντελώς ως αποτέλεσμα της περιβόητης παγκόσμιας καπιταλιστικής κρίσης. Τις συνέπειες της καλάζουσας ανεργίας και της αβεβαιότητας για το μέλλον βιώνουν κατά κύριο λόγο οι νέοι μιας χώρας και τα παιδιά, ως αυριανοί πολίτες. Η διαρκής υποβάθμιση των πτυχίων και των σπουδών μας σε συνδυασμό με την ασύδοτη αγορά και την τάση του νεοφιλελευθερισμού, καταλήγουν στην μείωση της εργασιακής προοπτικής για τους νέους και στην περιθωριοποίησή τους από το κοινωνικό σύνολο. Οδηγούμαστε με αυτό τον τρόπο σε ακραία φαινόμενα όπως την αύξηση της εγκληματικότητας, την έξαρση του ρατσισμού, τις αυτοκτονίες, τα ναρκωτικά.

Το φαινόμενο της ανεργίας έχει κτυπήσει δυστυχώς και την χώρα μας παρόλο που λόγω των αξιόλογων προσπαθειών της κυβέρνησης του Δημήτρη Χριστόφια έχει καταφέρει να βρίσκεται σε πολύ καλύτερη θέση από τις υπόλοιπες χώρες-μέλη της Ε.Ε. Εντούτοις, η περαιτέρω προσπάθεια για περιορισμό του φαινομένου αποτελεί επιτακτική ανάγκη.

Ο θεσμός του σωστού επαγγελματικού προσανατολισμού και της συμβουλευτικής αγωγής προς τους νέους πρέπει να αναβαθμιστεί. Να ενημερώνονται οι νέοι από νωρίς για τις προοπτικές στο χώρο εργασίας και να αποκτούν μια αληθή εικόνα για τις μελλοντικές επαγγελματικές τους επιλογές. Αυτό θα συντείνει και στην αποφυγή κορεσμένων επαγγελμάτων.

Γίνεται μια προσπάθεια εισαγωγής προγραμμάτων κατάρτισης για εργοδοτούμενους και εργοδότησης αποφοίτων Πανεπιστημίων και Ανωτέρων σχολών από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού. Η προσπάθεια αυτή πρέπει να ενισχυθεί και να εντατικοποιηθεί. Καλό θα ήταν να διοργανώνονταν ενημερωτικά

σεμινάρια και να μοιράζονταν ενημερωτικά έντυπα σε χώρους σπουδών για αυτού του είδους τα προγράμματα, έτσι ώστε ο κάθε νέος να μπορεί να πληροφορηθεί και να τα αξιοποιήσει.

Επίσης, πολλοί νέοι Κύπριοι έχουν την δυνατότητα να παρέχουν υπηρεσίες και τις επιστημονικές τους γνώσεις σε χώρες του εξωτερικού. Τέτοιες πρωτοβουλίες πρέπει να ενθαρρύνονται και να επιδιώκονται. Πρέπει να παρέχεται η κατάλληλη βοήθεια σε όσους νέους επιθυμούν να εργαστούν στο εξωτερικό με προώθηση προγραμμάτων εξεύρεσης κενών θέσεων εργασίας. Πρέπει επίσης οι νέοι να ενημερώνονται για τις διάφορες ευκαιρίες που προκύπτουν.

Καλή θα ήταν επίσης η παροχή οικονομικής ενίσχυσης και υλικοτεχνικής στήριξης σε ανέργους και υποαπασχολούμενους, έτσι ώστε να μπορούν να επενδύσουν σε μια καινούρια επαγγελματική προοπτική. Ένα άλλο μέτρο που θα μπορούσε να συντελέσει στον περιορισμό της ανεργίας είναι η μείωση των εργάσιμων ωρών της εβδομάδας. Η μείωση των ωρών εργασίας για ένα άτομο θα γεννήσει την ανάγκη αύξησης του ανθρώπινου δυναμικού και κατά συνέπεια θα οδηγήσει στην δημιουργία θέσεων εργασίας. Το παραπάνω μέτρο μπορεί να εφαρμοστεί μόνο υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα μειωθούν οι απολαβές των εργαζομένων.

Τέλος, πρέπει να διασφαλιστεί η μη περαιτέρω αύξηση του ορίου συνταξιοδότησης γιατί κάτι τέτοιο θα είχε τραγικές συνέπειες για την νέα γενιά οδηγώντας όλο και περισσότερους νέους στην ανεργία. Την ανιούσα έχει πλέον πάρει η ανεργία στην Ελλάδα και δυστυχώς κανείς δεν μπορεί να προβλέψει που θα φτάσει. Στον απίστευτο αριθμό των 684.000, σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία, έχει φθάσει το σύνολο των ανδρών, γυναικών και νέων που ψάχνουν σήμερα για δουλειά σε όλη την Ελλάδα.

Ιδιαίτερη εντύπωση προκαλεί το γεγονός ότι τα ποσοστά ανεργίας είναι μεγαλύτερα στα άτομα που κατέχουν κάποιον μεταπτυχιακό ή διδακτορικό τίτλο από αυτά των ατόμων με τη βασική μόνο εκπαίδευση, ενώ ταυτόχρονα αναμένεται να μείνουν για μεγαλύτερο διάστημα άνεργοι πριν βρουν εργασία. Υπολογίζεται ότι ο μέσος χρόνος εύρεσης εργασίας είναι τα τρεισήμισι χρόνια.

Το φαινόμενο αυτό οφείλεται κυρίως σε δύο λόγους. Ο πρώτος είναι η αδυναμία του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος να προσαρμοστεί στις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Δηλαδή, η προσφορά πτυχιούχων δεν ανταποκρίνεται στη ζήτηση της αγοράς με αποτέλεσμα η ανεργία να αυξάνεται. Βασική λειτουργία του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος είναι η ώθηση μαθητών και φοιτητών να επιλέξουν επαγγέλματα με σκοπό να στελεχώσουν τον δημόσιο τομέα, όπως δασκάλους, υπάλληλους τραπεζών, δημόσιας διοίκησης κτλ. ενώ την ίδια στιγμή ο δημόσιος τομέας συρρικνώνεται, προσπαθώντας να μειώσει τους υπαλλήλους του και προσλαμβάνοντας λιγότερους από αυτούς που συνταξιοδοτούνται.

Ο δεύτερος λόγος είναι η επίμονη τάση των Ελλήνων να επιλέγουν τις σπουδές τους σύμφωνα με την κοινωνική θέση που θα αποκτήσουν μετέπειτα και όχι σύμφωνα με τις προοπτικές απασχόλησης. Έτσι, οι περισσότεροι αποφασίζουν να φοιτήσουν στη νομική ή στην ιατρική καθώς τέτοιου είδους σπουδές θεωρούνται ότι έχουν κύρος. Στο φαινόμενο αυτό συνεισφέρει και το γεγονός ότι οι προσδοκίες για το μελλοντικό εισόδημα είναι υψηλές. Αυτό συμβαίνει ακόμα κι αν πρέπει να πάνε στο εξωτερικό προκειμένου να σπουδάσουν με πολύ μεγάλο κόστος.

Καθίσταται σαφές ότι το πρόβλημα της ανεργίας στην Ελλάδα οφείλεται σε μεγάλο βαθμό σε θεσμικούς παράγοντες και στην νοοτροπία των Ελλήνων και επομένως η καταπολέμησή του απαιτεί την άμεση αλλαγή πολιτικών και κοινωνικών κατεστημένων σε συνδυασμό με άλλους παράγοντες, όπως η προσπάθεια προσέλκυσης επενδύσεων που θα συνεισφέρουν στην ανάκαμψη της ελληνικής αγοράς.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΠΟΙΚΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ το επίπεδο ανεργίας στους νέους έως 25 ετών έφτασε το 60,6% τον Αύγουστο, ενώ στην ηλικιακή ομάδα 25-34 ετών άγγιξε το 37,4%. Οι άνεργοι ανήλθαν σε 1.365.406 άτομα, ενώ ο οικονομικά μη ενεργός πληθυσμός ανήλθε σε 3.360.334 άτομα. Σε σχέση με τον Ιούλιο του 2013, σημειώνεται αύξηση της απασχόλησης της τάξης του 0,3% (κατά 9.777 άτομα), συγκριτικά, όμως, με τον Αύγουστο του 2012, οι απασχολούμενοι μειώθηκαν κατά 88.242 άτομα (μείωση 2,4%).

ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Οι κίνδυνοι είναι πολλοί για τους νέους, που καταλήγουν άνεργοι. Οι μέρες περνάνε η μια μετά την άλλη χωρίς καμία οργάνωση και υποχρέωση. Οι νέοι αυτοί δεν μπορούν να απολαύσουν καμία επιτυχία και πρόοδο. Το πρόβλημα αυξάνεται σε μεγαλύτερο βαθμό όταν οι νέοι αυτοί λόγω έλλειψης χρημάτων, απομονώνονται κοινωνικά. Δεν έχουν την οικονομική άνεση να απολαμβάνουν, τα όσα απολαμβάνουν οι φίλοι τους, που εργάζονται. Μπορεί ωστόσο να αναζητήσουν κάποιες άλλες διασκέδασεις με άλλους νέους, που βρίσκονται στην ίδια άσχημη κατάσταση. Για παράδειγμα, μπορεί να καταφύγουν σε παράνομες δραστηριότητες, που τους εξάπτουν και ανεβάζουν στα ύψη την αδρεναλίνη τους. Από την άλλη πλευρά, κάποιος μπορεί να καταφύγουν στα ναρκωτικά, προκειμένου να αποδράσουν προσωρινά από την βαρεμάρα τους και την μελαγχολία.

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

Η μετανάστευση των νέων "φαντάζει" διέξοδο στην ανεργία Ευαγγελία Τσιλιμιγκρά. Κύμα μετανάστευσης νέου επιστημονικού προσωπικού δημιουργεί η παρατεταμένη ύφεση. Η υψηλή ανεργία και οι χαμηλές απολαβές δείχνουν την πόρτα εξόδου στους νέους, οι οποίοι είναι απογοητευμένοι από την χώρα τους. Στους νέους κυρίαρχα είναι τα συναισθήματα της αγωνίας και της απογοήτευσης για την κατάσταση και τις προοπτικές στην ελληνική οικονομία, αλλά και για το μέλλον, που προβλέπεται δυσόιωνο. Ανεργία, υποαπασχόληση ή ετεροαπασχόληση είναι αυτό που περιμένει τους νέους πτυχιούχους μετά την αποφοίτησή τους. Τα στοιχεία είναι όντως αποκαλυπτικά. Σε πρόσφατη έρευνα σε αδιόριστους εκπαιδευτικούς σχετικά με την αξιοποίηση του πτυχίου τους, ένας στους τέσσερις ήταν άνεργος για περισσότερους από δέκα οκτώ μήνες, οι μισοί απασχολούνταν σε εργασίες εντελώς άσχετες με την επιστήμη τους (υπάλληλοι και ταμίες σούπερ μάρκετ, αποθηκάριοι, υπάλληλοι καταστημάτων ενδυσης και υπόδησης, οδηγοί ταξί, σερβιτόροι και λοιπά τουριστικής φύσεως επαγγέλματα) και ένας στους τέσσερις υποαπασχολούνταν σε δουλειές «σχετικές» (φροντιστήρια, ιδιαίτερα μαθήματα). Πρόσφατη έρευνα της Οριζόντιας Δράσης των Γραφείων Διασύνδεσης των ελληνικών ΑΕΙ μορφοποιεί ξεκάθαρα το πρόβλημα: Οι επιστημονικοί κλάδοι με την υψηλότερη επισφάλεια απασχόλησης είναι οι ξένες γλώσσες, η Ιστορία – Αρχαιολογία, η Ιατρική – Οδοντιατρική, η Φιλολογία – Φιλοσοφία, τα Μαθηματικά – Φυσική – Χημεία, η Φυσική Αγωγή – αθλητισμός. Αντίθετα, οι κλάδοι με τα χαμηλότερα ποσοστά επισφαλούς απασχόλησης είναι η Οικιακή Οικονομία, η Διαιτολογία, η Νοσηλευτική, η Νομική, η Κτηνιατρική, η Φαρμακευτική, οι επιστήμες διοίκησης και οι μηχανικοί υπολογιστών – συστημάτων πληροφορικής – επικοινωνιών

Σύμφωνα με την έκθεση, η οικονομική ανάκαμψη που άρχισε στην ΕΕ την άνοιξη του 2013 παραμένει υποτονική, και οι πρόσφατες προβλέψεις για το ΑΕΠ της ΕΕ έχουν αναθεωρηθεί προς τα κάτω. Ωστόσο, παρά την αστάθεια της μακροοικονομικής κατάστασης, η έκθεση διαπιστώνει ότι η απασχόληση παρουσίασε μικρή, αλλά σταθερή αύξηση στην ΕΕ από τα μέσα του 2013 και μετά. Η απασχόληση αυξήθηκε στα περισσότερα κράτη-μέλη της ΕΕ, ακόμα και σ' εκείνα που παρουσιάζουν πολύ υψηλά ποσοστά ανεργίας, όπως η Ελλάδα, η Ισπανία και η Πορτογαλία. Η υψηλότερη αύξηση της απασχόλησης το τρίτο τρίμηνο του 2014, σε σχέση με το προηγούμενο, καταγράφηκε στην Ελλάδα (+1,7%) και στην Πορτογαλία (+1,4%). Ωστόσο, η έκθεση τονίζει ότι η επιστροφή στα "προ κρίσης επίπεδα ανεργίας" συντελείται με βραδύτερους από το προσδοκώμενο ρυθμούς.

«Παρά το γεγονός ότι η απασχόληση κινείται πλέον θετικά, η αύξησή της παραμένει υπερβολικά μικρή και υπερβολικά βραδεία. Ιδίως η μακροχρόνια ανεργία εξακολουθεί να αποτελεί καίρια πρόκληση για την ΕΕ. Με την επενδυτική επίθεση ύψους 315 δισ. ευρώ που εξαπολύουμε, φιλοδοξούμε να τονωθεί η οικονομική ανάπτυξη και να δημιουργηθούν περισσότερες θέσεις εργασίας» δήλωσε η Επίτροπος, αρμόδια για θέματα απασχόλησης και κοινωνικών υποθέσεων, Μάριαν Τίσεν. Συγκεκριμένα η έκθεση αναφέρει ότι το ποσοστό απασχόλησης παραμένει κάτω από τα επίπεδα του 2008 στα δύο τρίτα των κρατών-μελών. Ειδικότερα, επισημαίνει ότι η μεγαλύτερη μείωση της απασχόλησης από το 2008 ως το δεύτερο τρίμηνο του 2014, καταγράφηκε στην Ελλάδα (13,7 ποσοστιαίες μονάδες), στην Κύπρο (9,2) και στην Ισπανία (9,2).

Το ίδιο διάστημα, η μεγαλύτερη αύξηση της απασχόλησης σημειώθηκε στη Γερμανία, την Ουγγαρία (3,3 ποσοστιαίες μονάδες) και τη Μάλτα (6,2). Εξάλλου, η έκθεση υπογραμμίζει το πρόβλημα της μακροχρόνιας ανεργίας, καθώς και τις περιορισμένες ευκαιρίες απασχόλησης για τους νέους (15-24 ετών) και τους ενήλικους νεαρής ηλικίας (25-39 ετών). Το δεύτερο τρίμηνο του 2014, συνολικά 12,4 εκατομμύρια άτομα (το 5,1% του εργατικού δυναμικού) ήταν άνεργοι για περισσότερο από ένα έτος, ενώ περισσότεροι από τους μισούς ήταν άνεργοι για περισσότερο από δύο έτη.

Η Ελλάδα και η Κύπρος καταγράφουν ιστορικά υψηλά επίπεδα μακροχρόνιας ανεργίας, τονίζει η έκθεση, τα οποία συνεχίζουν να αυξάνονται στις δύο χώρες, αλλά και στην Ιταλία. Ειδικότερα, η Ελλάδα κατατάσσεται πρώτη στην ΕΕ σε ποσοστά μακροχρόνιας ανεργίας, καθώς το 74,4% των ανέργων είναι μακροχρόνια άνεργοι. Σε ό,τι αφορά το εισόδημα των νοικοκυριών, η έκθεση διαπιστώνει ότι το δεύτερο τρίμηνο του 2014 αυξήθηκε με πολύ αργούς ρυθμούς στα περισσότερα κράτη-μέλη, όχι όμως στην Ελλάδα, την Ιταλία και την Ισπανία, όπου το εισόδημα των νοικοκυριών συνεχίζει να μειώνεται. «Η βελτίωση της οικονομικής κατάστασης των νοικοκυριών με χαμηλό εισόδημα, η οποία παρατηρήθηκε κατά το πρώτο εξάμηνο του 2014, φαίνεται ότι ανακόπηκε τους τελευταίους μήνες» υπογραμμίζει η έκθεση. Σε ό,τι αφορά τη φορολόγηση της εργασίας, προκύπτει ότι έως το 2012 (τελευταία διαθέσιμα στοιχεία), σε λιγότερα από τα μισά κράτη-μέλη η φορολογική επιβάρυνση της εργασίας μειώθηκε, ενώ μόνο σε λίγες χώρες συνοδεύτηκε από αύξηση της φορολογικής επιβάρυνσης της κατανάλωσης. «Η πάταξη της φοροδιαφυγής και της φοροαποφυγής μπορεί να συμβάλει θετικά στους στόχους σχετικά με τον προϋπολογισμό και την απασχόληση, καθώς και στην επίτευξη των κοινωνικών στόχων» επισημαίνει η Επιτροπή.

Τέλος, η έκθεση διαπιστώνει ότι η απασχόληση έχει βελτιωθεί στους περισσότερους τομείς, ιδιαίτερα όμως στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών. Όπως επισημαίνεται, ο τομέας της υγείας και των κοινωνικών υπηρεσιών χαρακτηρίζεται από εργατικό δυναμικό με καλύτερες δεξιότητες απ' ό,τι στην υπόλοιπη οικονομία, αλλά και από υψηλότερο μισθολογικό χάσμα μεταξύ των δύο φύλων, σκληρότερες συνθήκες εργασίας και υψηλό ποσοστό εργασίας μερικής απασχόλησης, η οποία θα μπορούσε να δυσχεράνει την προσέλκυση νέων εργαζομένων στον τομέα.

Παρ' όλα αυτά, αναμένεται να δημιουργηθούν περισσότερες θέσεις εργασίας στο συγκεκριμένο τομέα λόγω της γήρανσης του εργατικού δυναμικού του και λόγω της αυξημένης ζήτησης που δημιουργούν οι νέες ανάγκες που προκύπτουν από τις δημογραφικές μεταβολές. Ωστόσο, οι δημοσιονομικοί περιορισμοί, λόγω της οικονομικής κρίσης, οδήγησαν σε σημαντικές περικοπές στον τομέα των υγειονομικών και κοινωνικών υπηρεσιών.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<http://www.nomika-epilekta.gr/arthra/koinonika-arthra/i-anergia-ton-neon>

<http://www.protothema.gr/economy/article/440752/ee-protathlitria-sti-makrohronia-anergia-i-ellada/>

http://nefeli.lib.teicrete.gr/browse/sdo/log/2012/GirvalakiEvangelia,StamouliMaria/attached-document-1356080182-887057-24550/GirvalakiEvangelia_StamouliMaria2012.pdf

https://okeanis.lib.teipir.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/2459/log2014_00059.pdf?sequence=1

<http://www.thepressproject.gr/article/51050/ELSTAT-Sto-606-i-anergia-ton-neon>

<http://idec.gr/iier/new/metanasteusi.pdf>

<http://www.rnews.gr/el/news.php?n=1493>